No. 70. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-Dinderdag Wetenschappelijk Blad.

23 Maart.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelezen request van ANTONIE FRANCISCUS BEENS, Looijer en Leertouwer binnen deze Stad, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener LEERLOOIJERIJ, in zijnen tuin en erve, gelegen tegen de Rivier *de Mark*, aldaar kadastraal bekend bij de Ginneberestraat, Wijk B. N°. 81;

Gelet op het Koninklijk Besluit van den 31. Januarij 1824 (*Staatsblad* N°. 29), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van beleide informatien *de commodo et incommodo*.

Brengen bij deze het door ANTONIE FRANCISCUS BEENS gedane verzoek, ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid aan de bewoners der huizen, staande naast de op te rigtene LEERLOOIJERIJ, om, in geval iemand zich vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen veertien dagen na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren; zullende het daarvoor worden gehouden, dat van de toestemming is gebleken, wanneer te dezen aanzien het stilzwijgen wordt in acht genomen, of de gegrondheid der bezwaren twijfelachtig mogt zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 20. Maart 1837.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der stad,
H. W. SCHAUKES.

FRANKRIJK

PARIJS, den 20sten Maart.

De Kamer van afgevaardigden heeft heden hare beraadslagingen over de organisatie van het middelbaar onderwijs voortgezet.

— Op het ministerie van de binnenlandsche zaken zijn wederom rapporten ontvangen, waarin de staat van zaken aldaar zodanig wordt afgeschilderd, dat het bestuur met ernst voor de gevolgen bedacht geworden is. De nijverheid ligt geheel, en volgens de rapporten van den prefect van Rhone, bedraagt het getal der werklieden zonder arbeid, te Lyon en in den omtrek, tegenwoordig niet minder dan 25,000. Zoodanige toestand moet natuurlijk onder de lagere klasse ontevredenheid en gisting verwekken, en men wil dan ook, dat zich daarvan reeds duidelijke sporen hebben geopenbaard. De raad is in de beide laatste dagen vergaderd geweest, waarin over de maatregelen gesproken is, waardoor men het beste in de behoefte der arbeidende klasse zou kunnen voorzien. Tot meerder ontzag voor de handhaving der rust, is reeds, zoo als gemeld werd, het 41ste van linie uit de hoofdstad naar Lijon vertrokken. Men voegt thans hierbij, dat de minister van binnenlandsche zaken in last heeft gekregen om een aantal ter beschikking van den prefect te Lyon te stellen, ten einde dezelve in den nood der meest behoeftigen te voorzien.

Omtrent den toestand der arbeidende klasse te Parijs meet men nader te vernemen, is ook hier de handel kwijnend en dreigt het aan vele fabrieken wel de helft van het reeds verminderde getal werklieden te zullen ontbreken. Het gouvernement schijnt ten deze hoop te voeden, dat de ontevredenheid verminderen zal door de openbare lessen te Versailles, en het huwelijk van den hertog *van Orleans*, die algemeene tevredenheid en vertier moeten verspreiden; doch voorts op het naderend zomerseizoen, waardoor de gelegenheid tot arbeid van zelve veel gemakkelijker wordt.

— Men houdt het thans voor bewezen, dat het gouvernement in dat zin aan den aartsbisschop van Parijs de teruggave en de openstelling voor de dienst van de kerk St. Germain l'Auxerrois aangeboden heeft, onder voorwaarde, dat de pastoor, die in deze aanleiding gaf tot de toen aldaar plaats gehad hebbende ongeregeldheden, naar elders wierd verplaatst; doch de heren *de* [illegible] zouden niet willen toegeven. Men wil zelfs, dat [illegible] de laatstere protestatie van den aartsbisschop, in den gedanen stap openingen bij hem zijn gedaan, doch vruchteloos

— De heer *de Pradt* is thans werkelijk, gisteren morgen ten tien uur, overleden. De aartsbisschop van Parijs, dien hij ontboden had, had een gedeelte van den nacht bij hem doorgebragt.

— Reeds meermalen werd het dagblad *la Paix*, dat tot de bladen behoort die het ministerie verdedigen, te laste gelegd, van in deze zijne verdediging met vrij veel onbehendigheid te werk te gaan en zich daardoor dikwijls in een belagchelijk licht te stellen, of zijne roeping geheel uit het oog te verliezen. De *National* dezer dagen gezegd hebbende, dat van gouvernementswege een zeker toezigt over de ambtenaren van den staat werd uitgeoefend, beloogt *la Paix* de noodzakelijkheid daarvan, door te zeggen, dat in de meeste groote steden, vooral de hoofdambtenaren, hunne genegenheid, óf voor de republiek, óf voor het andere stamhuis, elkander niet verbergen. Weinig meer ware er noodig, dit zoo zijnde, om den tegenwoordigen staat van zaken met eene omkeering te bedreigen.

— De *Sentinelle Picarde* maakt nog eenige bijzonderheden openbaar omtrent de ongeregeldheden die dezer dagen te Amiens hebben plaats gehad, ter oorzake van het nieuwe octrooi-tarief. Daaruit blijkt voornamelijk, dat de ambtenaren van het octrooi juist op een oogenblik dit tarief in toepassing poogden te brengen, waarom de bewoners der voorsteden grond scheenen te hebben om te gelooven dat de invoering van den nieuwen maatregel, eenigen tijd zou blijven opgeschort.

— Lord *Landhurst* wordt te Parijs verwacht om alhier de paasch-vacantie van het parlement door te brengen.

— In de jongste brieven uit Livorno wordt het berigt van eene omwenteling te Tunis tegengesproken.

— In de officiele of halfofficiele bladen, worden heden geene nadere telegrafische tijdingen uit Baijonne medegedeeld. Men zegt dat dezen morgen eene depeche uit Baijonne bij het gouvernement ontvangen is, doch van den inhoud is niets bekend geworden. Bij gerucht wordt verzekerd, dat de generaal *Evans* op nieuw uit St. Sebastiaan zou zijn getrokken, hetgeen, na de pas geleden nederlaag min waarschijnlijk voorkomt. De bijzondere tijdingen uit Baijonne ontvangen, behelzen alleen reeds bekende dagzaken; zij spreken nog niet van de jongste nederlaag van *Evans*.

— De bijzondere regtstreeksche berigten uit Madrid geen tot den naden dezer. Daarin wordt de toestand der provincien, van het gebergte van Toledo af tot aan Cabillas, als hoogst moeilijk afgeschilderd, daar de karlistische kleine benden straffeloos en zonder wederstand te ontmoeten, het land afloopen en uitzugten wat haar goeddunkt. Een bataillon van het regiment der koningin was voor Quintanar de la Orden gezonden, welke stad bovendien [illegible] met plundering bedreigd worden.

— Het bestuur te Madrid wierp een streng toezigt over een aantal generaals of bevelhebbers, die in den laatsten tijd van hunne commandementen waren ontzet en die men vermoedt zich met verstandhouding met de republikeinsche partij te Barcelona.

— Men zegt dat de broeder van den generaal *Ferdinand Cordova*, broeder van den generaal, tot bevelhebber van dat regiment te Cadix zoude benoemd worden, gelijk aanstaande natuurlijk eenig opzien.

— Men had te Madrid vernomen dat *Cabrera* met 6000 man tegen de stad Saragossa in aantogt was; hij bevond zich, volgens de laatste berigten, te Calanda en Teruel. Men geloofde dat hem doel dezer beweging was, om eene diversie te maken, door de aanmarcherende troepen van het constitutioneel Noorderleger op zich te trekken, terwijl *Forcadell*, aan den anderen kant, met eene magt op 5000 man begroot, de omstreken van Valencia verontrustte.

— Men was te Madrid ongerust over het lot van den baron *de Meer* aan wie het militair kommandement van Katalonie is opgedragen en die, door een escorte van 50 kurassiers vergezeld, over Valencia naar Barcelona is vertrokken.

Er hadden een groot aantal huiszoekingen in onderscheidene wijken der hoofdstad plaats gehad, met het doel om den schrijver van het prospectus van een dagblad, *de Echo der rede en van het regt* genaamd, op te sporen; deze zijn evenwel zonder gevolg gebleven. Den 16den moest te Madrid, met eenige plegtigheid, plaats hebben de verwisseling van den naam der *poort van den Heiligen Ferdinand* in dien van *Bilbaosche poort*, bij welke gelegenheid men duchtte dat eenige ongeregeldheden zouden plaats hebben.

De cortes-leden uit Katalonie zijn in groote beweging. Zij verzetten zich luide tegen den maatregel die door den generaal *Espartero* genomen is, om de haven van Bilbao gedurende twee maanden voor de invoeren van engelsche manufacturen open te stellen.

— De binnenlandsche fondsen zijn steeds tot daling geneigd, maar vooral was dit heden het geval met den koers der spaansche fondsen, die sedert zaturdag ll. van 28 ⅞ ter beurze van heden tot op 25¾ zijn gekomen. Men had geene nadere berigten omtrent de nederlaag van *Evans*; alleen werd gezegd dat 1200 Engelschen op Spaansch gebied waren geweken; en schrijft men voorts de [illegible] verliezen aan de weinige overeenstemming tusschen de verschillende Spaansche legerbevelhebbers toe. Al de andere vreemde fondsen waren insgelijks tot daling geneigd. De noteering was heden (20 *Maart*): 5 pCt. 106,50; 3 pCt. 78,75; Napl. renten 96,50; Port. 3 pCt. 31¼; Sp. Ardoin geopend à 26; gebleven 25¾; Pas. 6⅞; Rom. L. 102.

NEDERLANDEN.

ARNHEM, den 22sten Maart.

De *Staats-Courant* van heden maakt *drie* koninklijke besluiten openbaar, het *eerste* houdende bepaling dat eene tusschen de Nederlanden en het Prinsdom van Hohenzollern-Sigmaringen op den 15den October en 3 April ll. gesloten overeenkomst, ropens het aftogtsregt en de belasting op de landverhuizing, in het *Staats-Blad* zal worden geplaatst; bij dit besluit is de overeenkomst zelve gevoegd; het *tweede*, houdende wijziging van dat van den 9den September 1836, waarbij het expeditie-kantoor *Lozer* is ingesteld; het *derde*, houdende vergunning aan den heer *G. Luttenberg*, secretaris der stad *Zwolle*, tot de uitgave van het werk, tot titel voerende: *Vervolg op het groot Plakkaatboek, of verzameling van placaten, betrekkelijk het openbaar bestuur in de provincie Overijssel*; terwijl die courant almede bevat de drie nu in werking verkeerende financiele wets-ontwerpen, welke laatstleden door de Staten-Generaal zijn aangenomen, te weten 1° omtrent de aanzuivering van leeningen op een gedeelte der schuld ten laste der overzeesche bezittingen, 2° omtrent de verdere regeling der nationale schuld over 1837, en 3° omtrent de voorziening in de buitengewone uitgaven voor de departementen van oorlog en Marine voor 1837.

— Gedurende de maand Februarij jl. zijn door het Kanaal van Voorne 147 zeeschepen gepasseerd waarvan 89 te Hellevoetsluis zijn gekomen en 58 uitgezeild zijn.

De duitsche blaên en berigten, die wij heden ontvangen hebben, behelzen weinig merkenswaardigs.

De regering van de stad Bern heeft met eene kleine meerderheid de aangenomene zekerheids-vereeniging als gevaarlijk voor den vrede verklaard, derzelver dadelijke ontbinding bevolen en strenge straffen bedreigd tegen hen die tegen dit besluit handelden. Deze handelwijze verwekt in Zwitserland veel misnoegen, daar hierdoor aan elkander meent, het bestaande regt om vrijelijk associatien te mogen oprigten, zonder genoegzamen grond worde te kort gedaan. De zekerheids-vereeniging verhaalt, heeft van derzelver oprigting af zich nog geene met de wetten hinderlijke handelingen veroorloofd en van derzelver bedoelingen gezegd is, is niet bewezen kunnen worden. De gemeenderen waren in Bern zeer in gisting, en men meende dat het besluit van den grooten raad tot eene gewigtige gevolgen voor Zwitserland kunnen hebben. — Te Napels is officiel bekend gemaakt dat zich daar in de laatste vier en dertig dagen geen cholera-geval heeft opgedaan, en zonder twijfel zullen in die staten binnen kort de ingestelde ophouding van voorzigtigheids-maatregelen ook door andere staten te kunnen worden genomen, te gemoet zag, die den handel aldaar gaan had, hervat zal worden. De vreugdegeldheid begon te Napels weder te worden. — De in griekschen dienst zich bevindende beijersche officieren hebben van hunnen Souverein een nieuw verlof van vier jaren bekomen.

— Te Weenen waren den 13den deser genoteerd: Metall. 105 ⅛ pCt. 100½; 3 pCt. 75⅞. Bankactien 1368.

Ten gevolge van het bekend worden ter Antwerpsche beurs van de daling der Spaansche fondsen op eergisteren te Parijs, kreeg die papier-aldaar gisteren een nieuwen schok. Geopend met 24, daalden de Ardoins tot 23¼, waarop zij ook na de sluiting, à kont., bleven. De noteering was gisteren (21 *Maart*): Belg. 100½; O. Metall. 104; Spaansche Ardoin 24 à 23¼; Defered. 8⅜; Nap. renten 92½; 5 Tavolière 89⅛; Sicil. 92½; Rom. L. 101¼; Certif. te Antw. 98; Braz. 85¾. — Wisselkoers op Amst. en Kont. ¼ pCt. premie.

In een buitenlandsch dagblad las men dezer dagen den volgenden brief uit Londen:

» De stoomvaart naar Indie is een problema dat de Oost-Indische Compagnie sedert lang bezig houdt. In het jaar 1825 stelde zij hoogen prijs op het doen eener reize met een stoomvaartuig om de Kaap naar Indie; en deze proefneming, welke door een vaartuig van 440 ton en eene machine van 120 paardenkracht werd ondernomen, werd den 25sten Augustus van dat jaar bewerkstelligd; dit schip bereikte Calcutta echter in niet minder dan 113 dagen; terwijl er voorbeelden bestonden dat Engelsche schepen in 84 dagen hadden gevaren. Aan deze proefneming was evenwel niet de vereischte zorg besteed; de stoomwerktuigen waren te zwak in verhouding tot het vaartuig; het oponthoud op de stations gedurende de vaart was te lang, en het saizoen was ongunstig; doch de uitslag was zoo buitenmate slecht, dat men het bij deze proeve liet berusten. De in Indie wonende Engelschen hervatteden echter het ontwerp, en vormden in Bombay, Calcutta en Madras commissien voor het bouwen van stoomschepen die naar de Roode Zee bestemd zouden zijn. Zij stelden daartoe inschrijvingen open; en Europeanen en Hindoes schreven voor in in 100,000 pond sterl. in. Nu kwam er tweespalt tusschen de commissien. Bombay wilde dat de geheele stoomvaart met Suez in zijne handen gecentraliseerd zou worden; terwijl Calcutta en Madras regtstreeksche gemeenschap tusschen de kusten van Coromandel en Suez verlangden. Deze oneenigheid en het gebrek aan stoomvaartuigen in Indie, die tot de vaart geschikt waren, verijdelden de plannen der inschrijvers; eenige ongelukkige proefnemingen putteden hunne kas uit; en de Indische regering besloot om de zaak regelregt aan zich te trekken, en jaarlijks vier stoomschepen van Bombay naar Suez te zenden. Maar deze hadden meest onregelmatige, de toebereidselen voor de reize door de [illegible] en de correspondentie met de stoomboten naar Alexandrie [illegible] te onvolkomen, dat het groote verlies, hetwelk de rijks [illegible] het bestuur voordeelig en de zaak weder op te geven, [illegible] der Londensche Compagnie te wenden. Deze [illegible] dat zij 1834 haar verslag uitbragt, waarbij zij de uitvoering van het plan eener stoomvaart van Bombay naar den Perzischen golf en van daar naar den Euphraat tot dien tijd opgeschort. Den ontwerper van dit plan, den overste *Chesney*, werd de uitvoering van hetzelve opgedragen. Men weet dat dit plan mislukt is, en hij de ongelooflijk groote veerkracht, waarvan de overste blijken heeft gegeven, is het niet te danken dat er iets tot het welgelukken van hetzelve is verzuimd geworden. Misschien is het gelukkig dat physieke omstandigheden het plan vruchteloos hebben gemaakt; want uit een staatkundig oogpunt beschouwd, was het eene onderneming die voor Engeland van een op twijfelachtig vooruitzigt zou geweest zijn. Het egyptische plan, dat door de proefneming op den Euphraat achteruitgeschoven was, werd nu weder met vermeerderde ijver aangegrepen, en aan de regering zoo wel als aan de compagnie zijn plannen van allerlei aard voorgelegd, ten einde uit dit grondslag nemen van maatregelen [illegible] Indien naar Alexandrie en van Suez naar Bombay te zenden. [illegible] stellen het aanleggen van een ijzeren spoorweg [illegible] dale en Suez voor, anderen het graven van een kanaal tusschen den Nijl en de Roode Zee. De hinderpaal welke de uitvoering van dit plan steeds ontmoeten zal, namelijk dat Engeland [illegible] tijd van den goeden wil der Porte afhangt, wordt in dezen [illegible] om plannen te vormen, thans [illegible] is [illegible] dat de [illegible] dat men [illegible] Kaap te zenden, zal [illegible] de stoomwerktuigen zoo verbeterd [illegible] dat de stoomvaartuigen, gemiddeld 30 ten honderd sneller gaan, en de stoompaketten van Falmouth naar Malta [illegible] nog gunstiger uitslag op. Het Amerikaansche gebruik, om anthracite (onbrandbare) steenkolen, in plaats van de gewone steenkolen op stoomschepen te stoken, geeft eene vermindering van ⅔ in de massa der kolen. Men spreekt van de vorming van eene maatschappij, die maandelijks eene stoomboot van Londen naar Calcutta zoude zenden, en die berekent dat kosten van 600 ton en

werktuigen van 220 paardenkracht in 60 dagen de reize zouden maken, en wel van Engeland naar Sierra-Leone in 12 dagen, van daar naar de Kaap in 15 dagen, naar Mauritius in 11 dagen, naar Madras in 12 dagen, naar Balcutta in 3 dagen, te zamen 53 dagen; zoodat er 7 dagen voor het innemen van kolen en passagiers aan deze stations overblijven. Het aantal passagiers dat zich van Engeland naar Indie begeeft, bedraagt jaarlijks 2500; zoodat men uit de passagiers-gelden op 300,000 pond kan rekenen, in geval de egyptische linie niet tot stand komt. Maar de publieke meening is op dit oogenblik in het voordeel van deze laatste; en het plan van de Kaaplinie zal dus ter zijde dienen gezet te worden tot dat de moeijelijkheden waarmede de vervoer door Egypte zal te worstelen hebben, de voordeelen aan de linie om de Kaap verbonden, in een helderder licht zullen stellen. Het is ten eenenmale onbegrijpelijk eene gemeenschaps-linie, zoo groot als die tusschen Engeland en Indie, aan de willekeur van een vreemden staat bloot te stellen; en op de lange baan zal er aan Engeland niets overblijven dan om Neder-Egypte te vermeesteren of de Kaaplinie daar te stellen; en de keus in dit dilemma kan wel geen oogenblik aan twijfel onderworpen zijn."

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwtijdingen.

Duitschland. — Van wege het bestuur der koninklijke Akademie van beeldendekunste te *Dresden*, is tegen den 30sten Julij aanstaande eene tentoonstelling van voorwerpen van schilder- en beeldhouwkunde aangekondigd. — Te *Erfurt* is op den 8sten dezer overleden de reeds hoogbejaarde geheimraad en hooglaaraar Trommsdorff, algemeen sedert eene halve eenw bekend door zijne nasporingen en geschriften in de vakken van natuur- en scheikunde en pharmacie. — Een ander duitsch geleerde, de heer W. Benecke, algemeen in *Europa* bekend door zijn groot werk over *Zee-assurantie en Bodemerij*, is in het begin dezer maand, in een-en-zeventigsten ouderdom, te *Heidelberg* overleden. Sedert hij zich aan de handelsbetrekkingen onttrokken had, hield hij zich alleen met wijsgeerige en theologische nasporingen bezig. In 1831 werden door hem verklaringen over den brief van Paulus *aan de Romeinen* uitgegeven. Hij was een man die, om zijnen beschaafden geest en edel karakter algemeen werd geacht. — Aan den navorschingsgeest der natuurkundigen worden tegenwoordig gedurig verschijnselen aangeboden, waarvan zij hunne aandacht vestigen en hunne wetenschap toepassen kunnen. Te *Aarpach* had men op den 11den dezer het schouwspel van twee bij- of nevenzonnen, ten noorden en zuiden van de zon, zijnde 10° na elkander, omtrent 20 minuten lang zigtbaar; die van stonde aan verdwenen. Gedurende dien tijd van eenen helderen dag omgaven, behalve de zon, drie kringen den gansch onbewolkten hemel over den geheelen horizont een' breed regenboogachtig schijnsel, hetwelk de zon zonder ondergang. Ook de maan was in eenen kring gehuld. Men hield dit verschijnsel als in verband staande met dat van den jongsten dagen goed, op den 10den Februarij, die aan het Noorderlicht deed denken.

Frankrijk. — Reeds sedert verscheiden jaren worden, op last van het gouvernement, jaarlijks de eene of andere ontdekkings-reis en rondom de wereld ondernomen, met het dubbel oogmerk om het gebied der wetenschappen en de kennis van onzen aardbol nog meer in te breiden, en om de Fransche vlag in de verst gelegene streken te toonen. Zoo ondernamen binnen een jaar tijds dergelijke togten in verschillende rigting, de fregatten *Bonite*, *Didon* en *Artemise*. Dit jaar zal de door zijne vroegere reistogten als een ervaren zeeman bekende kapitein Dumont d'Urville (*zoodat reeds bovenstelijk in de gewone berigten van dit blad vermeld werd*), aan boord van de *Astrolabe*, in gezelschap van de brik *Zelée*, kapitein Jacquinot, eene ontdekkingsreis aanvaarden, die drie jaren duren moet, en waarbij de heer Durville bijzonder in het oog zal loopen, om de zee tusschen Nieuw-Zeeland en de kusten aan te doen, die aan gene zijde van de Salomo-eilanden gelegen en door geen reizigers nog bezocht zijn. De reis zal in September worden aangevangen, terwijl de heer Dumont d'Urville inmiddels bij de uitrusting der *Astrolabe* tegenwoordig is, opdat er niets van al het noodige op zulk een togt ontbreke. De *Zelée* zal de *Astrolabe* tot aan de IJszee vergezellen en dan de terugreis naar *Frankrijk*, voorzien van het tot dus ver op den togt verzamelde, aannemen. — De naam van Denis Papin is in de laatste tijden in *Frankrijk* algemeen bekend geworden door het werk van den geleerden Arago, die in zijne nasporingen over de stoomwerktuigen aan zijne landgenooten dezen Papin als den eersten uitvinder dezer stoomwerktuigen kunnen doen. Met der daad heeft men verscheidene [illegible] van technologischen aard; op het laatst der [illegible] onderwerpen bij de werking [illegible] behandeld wordt en door den genoemden Denis Papin geschreven zijn. Onbekend was het echter nog tot heden, wie deze persoon geweest en van waar hij afkomstig was. Thans blijkt onverwacht zijne geboorte en afkomst. Bij het naslaan van een oud register van den burgerstand van protestantsche familien te *Blois*, door den substituut bij de regtbank aldaar, werd bevonden, dat Denis Papin den 22sten Augustus 1647 te *Blois* was gedoopt en zijn vader ontvanger-generaal was van het Domein te *Blois*. De wetenschappelijke Maatschappij en de stedelijke regering dier plaats hebben beide deze ontdekking zich aangetrokken. De eene om alles op te garen wat betrekking heeft op het leven van den man die in *Frankrijk* voor den eersten uitvinder der stoomwerktuigkunde wordt gehouden; de laatste om zijne nagedachtenis door een gedenkstuk in aandenken te doen blijven. — In het bekende Italiaansche werk van Vasari, over het leven der voornaamste Schilders, Beeldhouwers en Bouwmeesters van *Italie*, wordt van een houten Christusbeeld gesproken, hetwelk door Michel Angelo voor een der kerken van *Florence* werd vervaardigd. Dit beeld zoude later in *Frankrijk* zijn gekomen. Thans wordt te *Parijs* een Christusbeeld ten toon gesteld, hetwelk gezegd wordt dat te zijn van de hand des grooten Italiaanschen meesters. Het is van levensgrootte, van hout en geschilderd, en moet op eene treffende wijze de smart en doodsangst maar tevens het verheven vertrouwen van den lijdenden Christus, uitdrukken. De toevloed van personen, vooral op den Vrijdag, ofschoon de toegangsprijs dan verdubbeld is, is buitengewoon groot.

Rusland. — Het onverwachte en treurig einde van den dichter Mussin Alexander von Puschkin, door alle bladen in de bijzonderheden vermeld, heeft al, wat in *Rusland* op de letterkunde eenigen prijs stelt, smartelijk aangedaan wegens het verlies dat met zijn dood de nationale dichtkunst en geschiedenis geleden heeft. Een kort overzigt van zijn leven levert het bewijs, hoe [illegible] verdienste, vooral in het eerstgenoemde den door hem bebouwde vakken, bezat. Puschkin werd in de maand Mei van het jaar 1799 geboren. Zijne moeder was de kleindochter van een aan Peter *den groote* geschonken Negervorst, en onze dichter droeg nog eenige sporen van die afkomst. Puschkin ontving zijne opvoeding in het Keizerlijk Lyceum te *St. Petersburg*, 't welk hij in het jaar 1817 verliet. Al dadelijk bij zijne intrede in de wereld, deed zijn vurige geest hem tot de gevoelens der toenmalige liberale partij overslaan; en maakte hij zijn talent aan te belangen dien partij dienstbaar, tot eindelijk keizer Alexander, 't zij om hem voor verdere afdwalingen te bewaren, of aan vervolgingen te onttrekken, hem het bestuur over *Bessarabie* opdroeg, waar Puschkin zijn' tijd tusschen de beoefening der staatkunde en de dichtkunst verdeelde. *Bessarabie* gaf hem de stof aan de hand om de tegenwoordige [illegible] en de zeden van dit Nomadenvolk, in versmaat [illegible], ook vervaardigde hij er, in Byron's trant, wiens werken hij overal met zich voerde, een gedicht in twee zangen, *de Gevangene van den Kaukasus*, voor welk onderwerp *de Krimm* tentooneel verstrekte. Zijne te ver gaande uitspattingen in den liberalen zin, veroorzaakten echter, dat hij door den keizer naar een hem toebehoorend landgoed gebannen werd. Hier wijdde hij zich geheel aan de poëzij, vervaardigde eene menigte dichtstukken, waaronder een stuk in zes zangen, *Onjegin*, geheeten, eenigszins in den trant van den *don Juan*, en voorts zijn hoogste stuk, het treurspel *Boris Gudunoff*. Hij werd, meer en meer oorspronkelijk en deed uitzaggelijks veel goeds aan de beschaving der Russische taal. Naderhand verzoende hij zich met den keizer, maakte als vrijwilliger den Asiatischen veldtogt, onder veld-[illegible] Paskewitz, mede, en begaf zich daarna in het huwelijk. Veranderde omstandigheden in de maatschappij, en zijne hoofd- en meer gevormde denkwijze, brachten hem terug van zijne vroegere te vrijzinnige denkbeelden. Hij beoefde thans slechts meer de wetenschappen en hield zich op het laatst van zijn leven, op lievel des keizers, bezig met de [illegible] een groot werk over Peter *den groote*, dat door zijn [illegible] dood, thans echter onvoltooid gebleven is. Puschkin bereikte den ouderdom van 37 jaren.

Italien. — Bij een decreet van de Pauselijke regering te *Rome*, zijn wederom een twaalftal werken op den Index geplaatst, en het lezen of [illegible] derzelve verboden. Aan het hoofd van de [illegible] worden gevonden het werk van den abt. de la Mennais *Affaires de Rome*; voorts een paar St. Simonistische geschriften. — Op het eiland *Sicilie* zijn thans twee jonge duitsche geleerden, Wagner en Lietze, werkzaam aan de opmeting van het geheele eiland. Hun arbeid, tot welke voltooijing nog twee jaren vereischt worden, zullen zij daarna in het licht geven.

Nederlanden. — Te *Haarlem* is op den 19den dezer de door het Departement *Haarlem* der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering van de Nijverheid, aangekondigde winter-tentoonstelling van bloeijende planten en gewassen, geopend geworden. De twee pre-

...maal uitgeloofd voor de bloeijende dahlia's *Danäe* en *Dahlia Ardoise* hebben niet kunnen worden verleend, maar de heer L. H. Kellaar, bloemist te *Haarlem*, heeft de zilveren medaille verworven voor het door hem gezonden *zestal bloeijende Amaryllisen*. De fraaije schikking van een aantal meest bloeijende planten levert een goed geheel op, en dezelve worden door kenners, zoowel als door liefhebbers, met genoegen beschouwd.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *Maart*) was de notering der fondsen als volgt: Werk. Sch. 2½ pCt. 52⅛, ⅜, ⅛; dito 5 pCt. 100⅝, ½, ⅛; Kansb. *f* 22, 21 15/16, 22; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 93⅝, ¾; dito 3½ pCt. 76⅝; Handelm. 182, 183; O. I. 4 pCt. 90⅝, ¼; Ardoin 85 ½, 24, ⅛, ⅜; Coup. d°. 47, 46⅞; Mex. 5 pCt. 99¼, 15/16; Col. 19⅜; Per. 12⅛.

17Oste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

2189 Nos. 12268 en 15560, ieder een prijs van *f* 1050
28ste —— Nos. 17599 en 16973, ieder een prijs van *f* 1050

*** BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BERGEN OP-ZOOM, brengen bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat op bekomene vergunning van Zijne Excellentie den Heere Luitenant-Generaal Opperbevelhebber dezer Vesting, de gewone VOORJAAR-MARKT of KERMIS binnen dezelve Stad, aanvang nemende den 17den en eindigende den 22sten April dezes jaars, zal gehouden worden; zullende te dier gelegenheid, alle Hazardspelders, zoogenaamde Harossetrekkers, Bedelaars enz. van dezelve worden geweerd, en de bestaande Politie-Reglementen, op zoodanige personen, ten strengste worden toegepast.

Bergen op Zoom, den 6. Maart 1833.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. D. DE ROOCK.

Ter ordonnantie van dezelven,
J. ALDER, *Secretaris*.

Nadere inlichtingen omtrent de Standplaatsen adresseere men zich aan den Marktmeester, den Heer LANGGUTH.

*** Heden is uitgegeven en aan Hh. Inteekenaren verzonden:

DE EERSTE AFLEVERING VAN DEN

HUIS-BIJBEL,

met eene verbeterde Spelling, naar de gewone Staten Overzetting en versierd met 30 op staal gegraveerde PLATEN en eene KAART VAN PALESTINA, in 30 Afleveringen, elke à 43 Cents.

De uitgave van de Eerste Aflevering zal een ieder overtuigen, dat er nog geen Bijbel bestaat, die, gelijk dezen, vereenigt zoo veel van Tekst, duidelijken en leesbaren Letterdruk, en schoonheid der Platen, met eenen zoo goedkoopen Prijs verbindt.

Ook zullen wij de Inteekening nog tot de Uitgave van de Derde Aflevering open laten.

Moge dan ieder Bijbelminnaar voor zijn Huisgezin zich van deze gelegenheid nog bedienen, om zich van het kostelijkste Boek, dat er is, op de beste wijze te voorzien.

De uitgave in groot kwarto zal nog in den loop van deze maand het licht zien.

Het Bibliographische Instituut te Amsterdam.

Voor de Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te *Zalt-Bommel*, is alom verzonden:

Beschrijving, op een werk, getiteld: BESCHRIJVING VAN ZWITSERLAND EN HET TYROLSCHE GEBERGTE, met *elf fraaije koparen Platen*.

Dit werk zal in één deel, in gr. 8°, op beste schrijfpapier en drukmedaan worden uitgegeven, waarin *elf der fraaiste en belangrijkste gezigten van Zwitserland en het Tyrolsche* zullen voorkomen.

De prijs van dit werk, met de elf Platen, dat de trots zijner eene *prachtwerk* genaamd zal kunnen worden, zal bij inteekening zijn *f* 5,90.

De inteekening staat open tot den 1sten April 1833, na welken tijd de prijs verhoogd zal worden.

*** Op HEDEN is bij de Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te *Zalt Bommel*, van de pers gekomen en door verzonden:

J. EWALD, *Een Praatje* over het belangrijk talent uit den tijd tot opvoeding van *Zalsch Amelie*, gr. 8°, in een deel, compleet met gegrav. titel en vignet, *f* 2,30,

HUCZINSKI, de Kaukasus, geschiedkundige beschrijving van het portret van CHMIELNICKI, en gegrav. titel en vignet, gr. 8°, 1ste deel . . . . . *f* 2,60

Het 2de en laatste deel volgt nog binnen 6 weken.

Beide bovengenoemde werken kan men ruimschoots allen Leesgezelschappen en Leesbibliotheken aanbevelen.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende GENEESKUNDIGE WERKEN voorhanden:

I. Traité d'anatomie descriptive, rédigé d'après l'ordre adopté à la faculté de médecine de Paris, par *H. Cloquet*, docteur en médecine et professeur agrégé de cette faculté. 1 fort volume gr. in 8°. avec un atlas de 15 planches in folio *f* 10,—

II. Traité complet d'anatomie chirurgicale générale et topographique du corps humain, ou anatomie considérée dans ses rapports avec la pathologie chirurgicale et la médecine opératoire par *A. Velpeau*, 1 vol. gr. in-8°. avec un atlas de planches in-4°. . . . . *f* 8,—

III. Dictionnaire de Médecine, de Chirurgie, de Pharmacie, des Sciences accessoires et de l'Art vétérinaire par *P. H. Nysten*, sixième édition, 1 vol. gr. in-8°. . . . . *f* 7,50.

IV. Traité de physiologie pathologique, rédigé suivant les principes de la nouvelle doctrine médicale par *L. J. Begin*, 4 vol. in-8°. . . . . *f* 7,50.

V. Encyclographie des sciences médicales. — Bibliographie générale des ouvrages périodiques sur ces sciences, publiés en France.

Il paraît chaque mois une livraison grand in-8° à raison de . . . . . *f* 2,70.

VI. Nouveaux élémens de chirurgie et de médecine opératoire, ouvrage contenant l'exposition complète des maladies chirurgicales et des opérations qu'elles réclament, par *L. J. Begin*, 1 gros vol. in-8°. . . . . *f* 6,—

VII. MOLL, (A.) Handboek tot de leer der teekenen van Gezondheid en Ziekte (Semiologia Medica), 3 deelen met Aanhangsel, gr. 8°, 2de druk. 1826. . . . . *f* 15,—

VIII. MOST, (G. F.) Encyclopedisch Woordenboek der Practische Geneesk., Heel- en Verloskunde. Naar de beste bronnen en eigene ondervinding, in verband met andere practische Geneesk. en Heelkundigen, bewerkt. In 12 stukken kompleet. Met kleine letter compres gedrukt, 6 stukken. . . . . *f* 4,80.

IX. WATER, (J. A. VAN DE) Beknopt doch zoo veel mogelijk volledig Handboek voor de Leer der Geneesmiddelen, (Materies Medica). Tweede verbeterde en vermeerderde uitgave, door *M. H. Gluge*, M. D. Uitgave van Z. D. H. den regerenden Vorst van Bentheim en Steinfurth, Badarts te Bentheim en Lid van onderscheidene geleerde Genootschappen, gr. 1834. . . . *f* 4,80.

X. Magazijn der Ontleedkunde of volledige verzameling van ontleedkundige afbeeldingen van het menschelijk ligchaam, naar de teekeningen van de voornaamste geleerden in dat vak, met eene uitvoerige verklaring van Dr. *J. Richter*, vertaald en hier en daar vermeerderd door *S. J. Galama*, elke aflevering, *bij inteekening*, in 4° 75 cents; in folio *f* 1,—; gekleurd in 4° *f* 1,50; in folio *f* 2,—. Buiten inteekening: in 4° 90 cents; in folio *f* 1,25; gekleurd in 4° *f* 1,80; in folio *f* 2,50.

XI. *Chemie*, Leerboek der Heelkunde 10 deelen. *f* 24,25.

XII. *Vanden*, Oorkondige Beschrijving van de Leer der Ziekten 1 deel. . . . . *f* 3,60.

XIII. *Bennet's* Grondbeginselen der Algemeene Ontleedkunde, of beschrijving van de deelen, waaruit het menschelijke ligchaam is zamengesteld. Van het Engelsch door *G. J. van Epen*, 2 stukken . . . . . *f* 3,—.

XIV. *Van Eijsen*, Beknopte Handleiding tot de Leer der Verbanden, en tot eene doelmatige behandeling der menigvuldigst voorkomende Ontwrichtingen en Beenbreuken. . . . . *f* 3,—.

XV. *Lantenbeek*, Natuur- en Ontleedkundige beschrijving van het Zenuwstelsel. . . . . *f* 1,25.

XVI. *Kops*, de Ontwikkeling der Geneeskunde . . . . . *f* 1,—.

XVII. *Blume*, Handboek . . . . . *f* 1,—.
van Geneeskundigen . . . . . *f* 1,—.

XVIII. *Neumann*, Gronden van de Leer der menschelijke . . . *f* 1,50.

XIX. *Sachse*, Handleiding, tot de eerste behandeling van Ziekelingen. . . . . *f* 1,—.

XX. *Hoffmann*, Magnetisch-Somnambulistische geneeswijze . . . hier en elders heerschende ziekte . . . . . Brief . . . . . levens met een verslag . . . . . van Graauw Staan, uitgaden . . . . . het wezen en de werkingen van het Dierlijk Magnetismus. . . . . *f* 2,40.